

GŁOS POMORZA

I ZIEMI WARSZAWSKIEJ

(DAWNIEJ „GŁOS WĄBRZESKI”)

PISMO SPOŁECZNE, GOSPODARCZE, OŚWIATOWE I POLITYCZNE DLA WSZYSTKICH STANÓW

Nr 38

Wąbrzeźno, sobota dnia 3 kwietnia 1937 r.

Rok 19

Bolesław Polkowski

Rozwój Gdyni

Gdynia w dzisiejszym układzie stosunków gospodarczych jest niewątpliwie najjaśniejszym punktem na terenie Rzeczypospolitej. Nie podobna wskazać innego miasta w Polsce, ani innego odcinka pracy, gdzie by wykonano tyle i w tak krótkim przeciągu czasu, co w Gdyni. W wyścigu pracy, nakazanym nam wszystkim przez Wodza Narodu, Gdynia bezapelacyjnie zajęła pierwsze miejsce, pozostawiając wszystkich daleko za sobą.

Niema się czemu dziwić. Jak by pragnąc odrobić błędy i zaniedbania, których dopuściła się Polska przed wiekami na odcinku morskim, wszystkie rządy odrodzonej Polski i cały Naród ze zdwojoną, ztrojoną energią zabrał się do twórczej pracy na morzu. Postaramy się ten ogrom pracy przedstawić dobitnie, acz w olbrzymim skrócie.

Gdy szary żołnierz polski w szary dzień lutowy 1920 roku stanął nad brzegiem nieznaną, wielkiej wody, Państwo Polskie stało się właścicielem 146 km. brzegu morskiego i kilku wiossek rybackich.

Nieprzyjazne warunki polityczne i wrogie stosunek Gdańska, przyznanego Polsce jako port morski, bez włączenia go do granic administracyjnych, głębokie zrozumienie potrzeby posiadania portu własnego, niezależnego — zdecydowały o powstaniu Gdyni.

Jakże kolosalny musiał być nakład pracy i kapitałów, gdy po 10 latach Gdynia stała się portem na miarę europejską w roku 1933 prześcignęła stary Gdańsk, a w roku 1934 stała się pierwszym pod względem obrotów towarowych portem Bałtyku, pozostawiając za sobą stare porty, jak: Kopenhaga, Szczecin, Królewiec, Rygę, Tallin, Helsinki i inne pomniejsze porty regionu Bałtyckiego.

Trudno tu wymienić wszystko, co w porcie zrobiono — rzucamy kilka lapidarnych cyfr: baseny portowe zajmują powierzchnię 320 ha, obramowane są 1 km betonowych nabrzeży, wybudowano 40 magazynów o powierzchni użytkowej przekraczającej 200 tysięcy metrów kwadr., 75 dźwigów portowych i najbardziej nowoczesnych urządzeń przeladunkowych obsługuje obrót towarowy. Ileż budynków, wreszcie dróg i mostów, torów kolejowych, wszelkiego rodzaju urządzeń portowych zostało wykonanych. Aparat techniczny staje się doskonałym, jest w stadium dalszej rozbudowy.

Powstaje i rozwija się aparat handlowy — przybywają do Gdyni coraz to nowe firmy handlowe, przemysłowe maklerskie, ekspedycyjne, bankowe i t. d. i t. d. po to, by na tym żywym odcinku pełnić swą pracę ku chwale i rozwojowi rodzimego przemysłu i handlu.

Sięgamy po wyniki pracy portu gdyńskiego. Miarą tu będzie obrót towarowy. W roku 1927 tj. przed 10 laty, przez Gdynię przeszło 896.000 ton towarów, w roku 1936 — obrót towarowy osiągnął imponującą cyfrę — 7.743.000 ton towarów. Ażebymy sobie tę cyfrę uplastyczyć — powiedzmy, że

Ojciec św. powraca do zdrowia

Udział Ojca św. w uroczystościach Wielkiejnocy uważany jest za powrót Papieża do zdrowia i normalnych zajęć.

W czasie świąt Ojciec św. odprawił Mszę św. w swej kaplicy prywatnej,

po czym przyjął szereg dygnitarzy kościelnych, m. in. kardynała sekretarza stanu Pacelli.

Ojciec św. stale podkreśla wobec otoczenia entuzjazm z jakim ludność powitała go podczas tych uroczystości.

Pogrzeb Króla Kwieka

WARSZAWA. Pogrzeb „króla cyganów” Kwieka odbył się przy udziale kilku tysięcy... lecz nie cyganów, tylko przeważnie gawiedzi różnego typu. Za karawanem kroczyła najbliższa

rodzina, na którą przypuszczano formalne ataki. U zbiegu ulic Chałubińskiego, cygani przeszli do rękoczynów odpędzając natrętnych od karawanu. Wywołało to duże zamieszanie.

Wstrząsający mord pod Wągrowcem

We wsi Bogdanowo pow. wągrowieckim dokonano w czasie świąt potwornego mordu.

Zamieszkały we wspomnianej wsi rolnik Ciechowicz, udając się wraz z rodziną do kościoła na nieszpory, pozostawił dom pod opieką swej 35-letniej córki Antoniny. Po pewnym czasie wtargnął przez okno do mieszkania Ciechowicza nieznany osobnik, który strzelił trzykrotnie do niespodziewającej się napadu dziewczyny raniąc ją ciężko w szczękę górną, w głowę i barki. Potworny zbir rozplatał następnie siekierą głowę Ciechowiczówny dającą jeszcze znaki życia. Po dokonaniu okropnego mordu nieludzki bandyta przeszukał mieszkanie, a nie znalazłszy pieniędzy, zabrał pół funta kielbasy, 1 funt masła i 4 pomarańcze, poczem zbiegł w niewiadomym kierunku.

Na miejsce potwornego mordu zawezwano policję, która przybyła wraz

z psem policyjnym. Istnieje przypuszczenie, że mordu dokonał wypuszczony niedawno z więzienia 52-letni Józef Leśniewczyk, który na kilka godzin przed zbrodnią włóczył się po wsi.

10.000 niemowląt pod opieką miejską w Warszawie

WARSZAWA. Pod opieką Miejskich Poradni Niemowlęcych przebywa około 10.000 niemowląt. Niemowlęta te są systematycznie badane przez lekarzy, ponadto znajdują się pod stałą obserwacją specjalnych pielęgniarzek, które odwiedzają je w domu. — Ponieważ wielka liczba niemowląt, korzystających z poradni są to dzieci nie odpowienio-

3 KSIĄŻKI ZA GRANICĄ O MARSZAŁKU ŚMIGŁYM-RYDZU.

WARSZAWA. W najbliższym czasie wyjdą z druku trzy książki w Jugosławii, Bułgarii i na Węgrzech o Marszałku Śmigłym-Rydzem. Pierwsza ukazała się w dniu 3 maja br. w Zagrzebiu w Jugosławii.

PAKT PRZYJAŹNI

WŁOSKO - JUGOSŁOWIAŃSKIEJ

W tygodniu przedświątecznym wielkie wrażenie wywarło w świecie politycznym Europy — zawarcie paktu przyjaźni między Włochami i Jugosławią. Paktem tym Jugosławia uznała przy tym i władztwo Włoch w Abisynii.

POLSKA — WĘGRY 10 : 6.

Polscy bokserzy rozegrali dotychczas 6 spotkań z Węgrami, odnosząc trzy zwycięstwa, wywalczając jeden remis i ponosząc dwie porażki. Kolejne wyniki przedstawiają się następująco: 5:11, 8:8, 10:6, 6:10, 9:7, 10:6. — Ogólny stosunek punktów wynosi 48 : 48.

Ogółem polska reprezentacja bokserska rozegrała dotychczas 31 spotkań międzypaństwowych, wygrywając 14, remisując 6 i przegrywając 11. Ogólny nasz korzyść.

karmione, przy poradniach czynne są kuchnie mleczne, z których wydaje się bezpłatnie lub za minimalną opłatą mieszanek, bądź mleko. W ostatnim miesiącu kuchnie mleczne wydały ogółem 38.000 butelek, w tym około 14 tysięcy litrów mleka i 5 tysięcy litrów mieszanek.

—●—

równa się ona około 15 tysiącom pociągów towarowych.

W związku z obrotem towarowym rozwija się ruch okrętowy. — W roku 1927 Gdynia cieszyła się z osiągniętego rekordu: do portu zawinęło w ciągu roku 542 statków. W roku 1936 do Gdyni weszło 4.911 statków i to znacznie większych. Liczby mówią tu same za siebie.

Nasuwa się tu pytanie: Jaką rolę odgrywa Gdynia w handlu zagranicznym Polski? Rolę tę można uwypuklić jedną liczbą: przez Gdynię przechodzi 46 proc. ilości i wartości handlu zagranicznego Polski, a więc prawie połowa towarów będących przedmiotem zagranicznego obrotu towarowego Polski, idzie przez Gdynię.

Gdynia więc spełnia pierwszorzędną i niezastąpioną rolę w strukturze gospodarczej Polski.

Obok wciąż rozrastającego się portu powstało miasto portowe. W roku 1920 Gdynia była skromną wioską rybacką, odwiedzana przez letników, liczącą zaledwie kilkuset mieszkańców. Powstanie i rozbudowa portu ściągała tu nad morze liczne zastępy

ludzi pracy. Liczba ludności z roku na rok wzrasta. W roku 1926 Gdynia liczy już 12.000 mieszkańców, w roku 1931 — 30.000, w roku 1933 — 48.000, w roku 1935 — 75.000, wreszcie obecnie, na początku 1937 roku, liczba ludności przekroczyła 100.000.

Tak kolosalnym rozwojem nie może poszczycić się żadne miasto nie tylko w Polsce, lecz i zagranicą.

Wzrasta Gdynia nie tylko w liczbę ludności, lecz również i terenowo. — Warunki racjonalnej gospodarki miejskiej podyktowały potrzebę przyłączenia do Gdyni wiosek sąsiednich, obszarów dworskich i lasów. — Obszar Gdyni w roku 1926 wynosił 6 km kwadratowych, dziś wynosi 66, a więc dołądził 11 razy więcej.

Przybywająca do Gdyni ludność musiała znaleźć dach nad głową — to też ruch budowlany wykazał również intensywne tempo. — Jak grzyby po deszczu, powstawały domy wielkie i małe. Dziś liczba budynków w Gdyni wynosi przeszło 7.500. Niestety, szybki rozwój miasta i wysokie ceny mieszkań, spowodowały powstanie paru tysięcy małych domków mieszkalnych,

jedno lub parę izbowych. Zarząd Miasta dąży obecnie do przeprowadzenia racjonalnego budownictwa socjalnego w postaci osiedli i domów robotniczych.

O intensywności budownictwa w Gdyni powie fakt, że w okresie trzech ostatnich lat wybudowano w Gdyni przeszło 1000 nowych budynków, kosztem przeszło 25 milionów złotych. Obecnie budownictwo znajduje się w stadium dalszego intensywnego rozwoju.

Zarząd miasta, na barkach którego spoczywa kierownictwo budowy od fundamentów miasta, obsługującego jedyny port Rzeczypospolitej, powołany jest do nadania temu miastu szkieletu w postaci ulic i placów oraz uświetnienia go siecią wodociągów i kanalizacji, elektryczności itp. — Kosztem kilkudziesięciu milionów złotych wybudowano w mieście i porcie blisko 100 km ulic zabrukowanych, przeprowadzono przeszło 100 km sieci wodociągowej, około 50 km sieci kanalizacyjnej, około 20 km sieci gazowej,

(Ciąg dalszy na stronie 2)

